

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Filozofická fakulta, Ústav estetiky a dějin umění

Klára Schmidtová, Madona z Rudolfova – slohové souvislosti a otázka datace, Bakalářská práce 2014

Klára Schmidtová si za téma své bakalářské práce zvolila monografické zpracování tzv. Madony z Rudolfova. Tato monumentální plastika si z mnoha důvodů takové pozornosti zaslouží – patří k ojedinělým sochařským památkám raně středověkého řezbářství v českých zemích, je od 17. století doložena v jihočeském prostředí a navíc je dílem dobře dochovaným a velmi kvalitním. Současně vybízí k několika otázkám, na něž se autorka ve své práci pokouší odpovědět. Sochou se již dříve zabývalo několik badatelů, kteří se pokoušeli dílo zařadit do souvislostí českého i středoevropského umění v poměrně širokém časovém segmentu od 70. let 13. až do první poloviny 14. století a současně najít i slohová východiska této plastiky. Současně se badatelé zabývali otázkou původu díla, které, ač od 17. století doložené v rudolfovském kostele, bylo nepochybně určeno jinam. Autorka sleduje tuto diskuzi a probírá možné slohové vazby, komparuje rudolfovskou Madonu jak s domácím tak i německým materiálem a nakonec se přiklání k názoru, že rudolfovská Madona má nejspíše vztahy k Řeznu, a že její vznik souvisí se založením dominikánského kláštera v Českých Budějovicích v 70. letech 13. století a socha samotná má tedy vazby na umění okruhu Přemysla Otakara II. Tento závěr – formulovaný ostatně již dříve několika historiky umění – se mi zdá dost pravděpodobný, byť ne natolik uzavřený, aby jej bylo možné přijmout bez pochybností – proč by se budějovičtí dominikáni vzdávali díla, které bylo připomínkou královské fundace kláštera (a to v době, která starobylost původu sahajícího do předhusitské doby velmi oceňovala)? Bylo nahrazení dnešní rudolfovské Madony obrazem Panny Marie Klasové dostatečným důvodem zbavení se takového díla? Na druhé straně se transfer plastiky může jevit z hlediska protireformační strategie velmi šikovným tahem, protože v prostředí Rudolfova mohl být pro luteránské obyvatelstvo kult P. Marie akceptovatelnějším nežli například kult světců.

Autorka vyšla z literatury, která se rudolfovskou Madonou zabývá a provedla srovnání s obdobnými díly středoevropského prostoru – v tomto směru je výkon K. Schmidtové kvalitní ukázkou zručné práce s prameny. Vzhledem k tomu, že však – podle mého názoru – nepostoupila dále za hranice vytyčené dřívějším diskurzem a její práce je kompilací starších poznatků, navrhuji ji k obhajobě a ke klasifikaci známkou velmi dobře.

Michal Šroněk

13. 6. 2014